

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 94/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť K. M., H., zastúpenej advokátkou JUDr. A. F., Advokátska kancelária, H., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Senica v konaniach vedených pod sp. zn. SI-3C 484/1999 a sp. zn. SI-5 C 91/2002 a Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 91/91 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2008 doručená sťažnosť K. M., H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Senica v konaniach vedených pod sp. zn. SI-3C 484/1999 a sp. zn. SI-5 C 91/2002 a Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 91/91.

V odôvodnení svojej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že vystupovala v pozícii žalobcu v konaní Okresného súdu Skalica začatom 16. júla 2002 (sp. zn. 5 C 91/02), v ktorom žiadala o určenie neplatnosti výpovede z nájomného vzťahu k bytu. V tomto konaní podala 28. marca 2003 návrh na predbežné opatrenie, o ktorom konajúci súd rozhodol až 23. februára 2004. Rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení napadla sťažovateľka odvolaním, na základe ktorého Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Skalica následne rozhodnutím z 12. októbra 2004 vyhovel návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia. Na základe odvolania odporcu v konaní však krajský súd toto rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Po zrušení Okresného súdu Skalica pokračoval v konaní o sťažovateľkinej žalobe Okresný súd Senica, ktorý konanie viedol pod sp. zn. SI-5C 91/2002 a rozsudkom č. k. SI-5 C 91/2002-200 z 26. septembra 2006 žalobu sťažovateľky zamietol. Rozsudok napadla sťažovateľka odvolaním. Krajský súd rozsudkom č. k. 24 Co 85/2007-246 z 12. septembra 2007 prvostupňový rozsudok potvrdil. Prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18. októbra 2007.

Sťažovateľka uviedla, že na jej sťažnosť predsedníčka Okresného súdu Skalica podala sťažovateľke 16. októbra 2003 správu o stave konania, „v ktorom jej oznámila, že termín pojednávania nebol vytýčený z toho dôvodu, že sudkyňa si potrebovala zabezpečiť nevyhnutné dôkazy a rozhodnúť o oslobodení od súdnych poplatkov“.

Podľa názoru sťažovateľky konajúce súdy v označenom konaní „*nekonali včas tak, aby mohlo byť zabezpečené ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prieťahy na Okresnom súde v Skalici neboli dôvodné, pretože nešlo o náročné procesné úkony ... Návrh bol podaný v roku 2002 a až v roku 2007 súdy vo veci právoplatne rozhodli*“.

V sťažnosti tiež sťažovateľka poukázala na konanie vedené na Okresnom súde Senica pod sp. zn. SI-3 C 484/1999, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o úhrade

nedoplatku na nájomnom a v ktorom sťažovateľka vystupovala ako žalovaná. V uvedenom konaní Okresný súd Senica rozsudkom č. k. SI-3 C 484/1999-118 z 12. apríla 2006 žalobný návrh zamietol.

Sťažovateľka žiada, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal tento nález:

„Okresný súd v Skalici a Okresný súd v Senici porušili základné právo sťažovateľky podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy SR na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Okresný súd v Skalici a Okresný súd v Senici sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne sťažovateľke sumu 100.000 Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade poukazuje na neurčitost' s'ťažnostného petitu predloženej s'ťažnosti, v ktorom s'ťažovateľka neidentifikovala jednoznačne konanie, v ktorom podľa jej názoru došlo k porušeniu jej označeného základného práva. Ústavný súd takýto nedostatok štandardne odstraňuje výzvou adresovanou s'ťažovateľovi. V posudzovanom prípade však berúc do úvahy skutkové zistenia, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o predloženej s'ťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania, ako aj skutočnosť, že s'ťažovateľka je v konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom – advokátkou, ústavný súd od výzvy na odstránenie nedostatkov podania upustil, pretože táto by zjavne nemohla viesť k odlišnému rozhodnutiu o predmetnej s'ťažnosti. Ústavný súd sa tak zamerail na obe konania, o ktorých sa s'ťažovateľka vo svojej s'ťažnosti zmienila.

O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil s'ťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla s'ťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza

prítom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Z tvrdení sťažovateľky i príloh jej sťažnosti ústavný súd zistil, že Okresný súd Senica v konaní vedenom pod sp. zn. SI-5 91/2002 vydal meritórny rozsudok 26. septembra 2006, pričom v dôsledku podaného odvolania tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 18. októbra 2007.

Pokiaľ ide o konanie vedené pred Okresným súdom Senica pod sp. zn. SI-3 C 484/1999, i v tomto konaní bolo rozhodnuté rozhodnutím vo veci 12. apríla 2006. Ústavný súd z konania vedeného pod sp. zn. Rvp 15354/08 vo veci inej sťažnosti sťažovateľky (podanie bolo vybavené odložením podľa § 23a zákona o ústavnom súde) zistil, že toto rozhodnutie Okresného súdu Senica nadobudlo právoplatnosť 17. júna 2006.

Pre obidve označené konania tak platí, že vydaním prvostupňových rozhodnutí, ich doručením účastníkom konania a následným nadobudnutím ich právoplatnosti konajúce súdy v posudzovaných konaniach vykonali všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky. Sťažovateľka teda namietala prietahy v konaniach oboch okresných súdov, ktoré vo veci samej v čase podania sťažnosti už nemohli vykonávať žiadne relevantné procesné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľky.

Ústavný súd v tejto spojitosti poznamenáva, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľka mohla brániť do vydania prvostupňových rozhodnutí podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného vyplýva, že konajúce súdy v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (11. decembra 2008) už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh oboch konaní, prípadne prietahy v nich, a teda nemohli ani porušovať sťažovateľkou označené základné právo.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov k záveru, že podaná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (v petite sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009